

Lekebergs
kommun

2024-08-19

Delårsrapport 2024 för Lekebergs kommun Socialnämnden

Innehållsförteckning

1	Inledning	3
2	MER-styrning.....	6
	2.1 Politiskt fattade beslut	6
	2.2 Mål 9	
3	Verksamheter	20
	3.1 Verksamhetsrapport	20
4	Ekonomisk rapport.....	28
	4.1 Investeringar	31
5	Åtgärdsplan för budget i balans	33

1 Inledning

Delårsrapport, Prognosrapport 2 2024, syftar till att presentera uppföljning och prognos framåt på politiskt fattade beslut, mål med tillhörande indikatorer, ekonomi och budgetavvikelser. I rapporten finns också redogörelser på vad som är aktuellt inom förvaltningen.

Den ekonomiska prognosen för Socialnämnden i Delårsrapporten visar på ett underskott på -7 870 för 2024. Underskott finns främst inom personalkostnader, inhyrda konsulter, kostnader för assistans samt placeringar inom missbruksvård och familjehemsvård.

En tidigare hög omsättning bland cheferna historiskt sett har bidragit till bristande kontinuitet i planeringen och genomförandet av kostnadsbesparande åtgärder. Från och med mitten av augusti är cheferna för första gången under 2024 och på flera år fulltaliga inom verksamheterna för vård och omsorg och nu finns äntligen möjlighet att börja en genomlysning av alla verksamheter och arbetet med budget, sjuktal och arbetsmiljö.

I slutet av juni träffade arbetsgivaren en överenskommelse med chefen för individ- och familjeomsorgen om att avsluta dennes anställning då arbetsgivare och IFO-chefen under en längre tid haft olika syn på hur arbetet skulle bedrivas. Ny IFO-chef är rekryterad och kommer att påbörja sin anställning den 1 november.

Det finns en ekonomisk osäkerhet kring externa placeringar inom både LSS och individ- och familjeomsorgen. Flera externa placeringar inom båda verksamheterna har tillkommit under året och sedan maj månad 2024 säljer Lekebergs kommun en plats till Laxå kommun och detta kompenserar viss del av dessa nya kostnader.

Av det totala underskottet på -7 870 tkr är nästan 5 600 tkr hänförligt till personalkostnader och till stor del har det att göra med förvaltningens fortsatt höga sjukfrånvaro, utmaningar med att få till en kostnadseffektiv bemanning med scheman som inte driver kostnader vilket fortsatt är fallet. Som ett exempel så uppgår förvaltningens mer- och övertidskostnader vid delåret till nästan 3 000 tkr.

Politiska satsningar: Arbetsskor Ung arbetskraft, Språktester och kartläggning av medarbetares kunskaper i svenska och Arbetsskor

Arbetsskor

Under våren gjordes en begäran om avrop enligt Adda Inköpscentrals ramavtal Yrkesskor 2020–2 och förvaltningen gick ut med ett förfrågningsunderlag till samtliga leverantörer i avtalet gällande arbetsskor till 144 medarbetare inom socialförvaltningen. Vi börjar med omvårdnadspersonal inom särskilt boende och hemtjänst med plan för att fortsätta med personal inom LSS och HSL under nästkommande år.

Efter svar på förfrågningsunderlag har representanter för personal (skyddsombud från verksamheterna) varit med och sett igenom underlagen och efter noggrant övervägande enats om en leverantör. Enligt avtalet ska leverantör väljas i första hand efter lämplig produkt och sedermera pris. Den valda leverantören Sika Footwear har bra utbud och ligger bra prismässigt. I juni gjordes det klart med Sika som är bokade

att hålla utprovning för personalen den 3–4 september.

Under sommaren har Addas avtal sagt upp då man nått takvolymerna, vilket innebär att vi inte kan göra samma process för nästa år. Dock har det parallellt med detta tecknats två nya avtal avseende yrkes- och skyddsskor samt yrkes- och varselkläder som träder i kraft den 1 september, där Ahlsell Sverige AB är leverantör på båda dessa ramavtal. Socialförvaltningen har inte varit delaktiga i denna upphandling. Dessa avtal kommer att påverka det planerade framtida inköp av arbetsskor, som förvaltningen har för avsikt att genomföra under 2025.

Språktester och kartläggning av medarbetares kunskaper i svenska

Språktester och kartläggning av medarbetares kunskaper i svenska har påbörjats och att bokningar sker kontinuerligt. Fokus ligger på medarbetare som är nyanställda och sedan tidigare saknar gymnasial utbildning. Som en del av en kompetenshöjande åtgärd kommer samtliga medarbetare att erbjudas en utbildning i yrkessvenska. Denna utbildning startar i september och består av sex tillfällen, där varje tillfälle varar tre timmar. Efter att utbildningen har genomförts kommer resultaten att utvärderas.

Ung arbetskraft

Åre och Malung är två kommuner som sedan ett par år tillbaka välkomnat ung arbetskraft som äger och kör EPA-traktorer. Dessa ungdomar har varit ca 17 år gamla och de sysslor som utförts är bland annat promenad, matleverans och sällskap hos brukare inom hemtjänst. Konceptet har varit lyckat, dock inte enkelt att genomföra, men har varit mycket uppskattat hos kommunernas brukare.

Lekebergs kommun har många ungdomar som kör EPA-traktor och det fanns goda chanser för att konceptet skulle kunna bli lyckat även i Lekeberg. I Örebro län är Lekeberg den kommun som per 1000 invånare har flest EPA-traktorer som bygger på fakta från Transportstyrelsens vägtrafikregister. Förhoppningen är att ungdomarna också ska bli framtida arbetskraft och återkomma som timvikarier hos oss.

Utifrån den politiska satsningen på ung arbetskraft så utvecklade socialförvaltningen under sommaren 2024 två ferietjänster som möjliggjorde att EPA-burna ungdomar kunde arbeta inom kommunens hemtjänst under fyra veckor vardera. Nu när semesterperioderna snart är över ska resultatet av ung arbetskraft inom hemtjänsten utvärderas.

Mål Delårsrapport Prognosrapport 2 2024

Bedömning av måluppfyllelse görs enligt följande princip:

- Alla indikatorer uppnådda (grön markering) = nämndmål uppnås
- Hälften av indikatorerna uppnådda eller delvis uppnådda (gul markering) = nämndmål uppnås delvis
- Mer än hälften av indikatorerna uppnås inte eller saknar värde = nämndmål uppnås ej

Måluppfyllelse enligt prognos i Delårsrapport Prognosrapport 2 2024

Totalt 25 indikatorer varav 2 indikatorer saknar värde under 2024 = 23 indikatorer

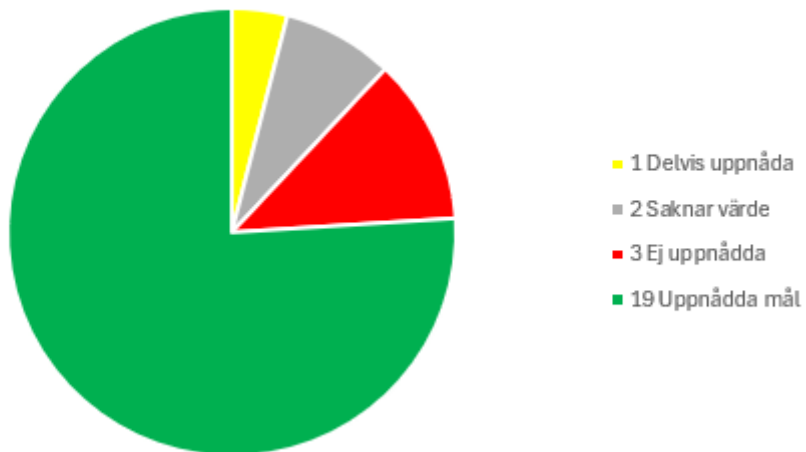

19 indikatorer - grön markering

1 indikatorer - gul markering

3 indikatorer - röd markering

Måluppfyllelse

2 MER-styrning

2.1 Politiskt fattade beslut

Fattade politiska beslut

Beslut	Status	Kommentar
SON 2018-08-27 §52 Socialnämnden uppdrar åt förvaltningen att ge nämnden en fortlöpande redovisning av vilka familjehemsplaceringar som är aktuella i kommunen, deras längd och alternativa lösningar till dessa.	Pågående	Redovisning sker fortlöpande på nämndsammanträden enligt beslut
SON 2020-11-11 §84 Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att redovisa pågående placeringar löpande två gånger per år. Första redovisningen ska ske på sista nämnden innan sommaruppehållet. Den andra redovisningen ska ske på den näst sista nämnden inför årsskiftet.	Pågående	Redovisning sker fortlöpande på nämndsammanträden enligt beslut
SON 2021-05-25 §46 Socialnämnden beslutar att kostnaden för placeringar ska rapporteras per månad, på samma sätt som försörjningsstöd.	Pågående	Redovisning sker fortlöpande på nämndsammanträden enligt beslut
SON 2019-05-15 §40 Socialnämnden inför en stående punkt på kommande nämndsammanträden med rapportering av antalet anmälningar till IFO och antal beslut som IFO fattar. Rapportering ska innehålla jämförelsetal från innevarande år och två år tillbaka.	Pågående	Redovisning sker fortlöpande på nämndsammanträden enligt beslut SON 2020-11-11 §84
SON 2019-12-18 §126 Socialnämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att arbeta vidare med de angivna prioriterade	Pågående	

Beslut	Status	Kommentar
åtgärderna gällande framtida prioriterade områdena knutet till översyn av IFO.		
SON 2023-04-26 §31 Socialnämnden beslutar att ge socialförvaltningen i uppdrag att utreda avgiftsbeläggande av ytterligare områden inom socialförvaltningens ansvarsområde	Pågående	
SON 2023-12-13 §137 Socialnämnden beslutar att ge socialförvaltningen i uppdrag att genomföra åtgärder för att utveckla och effektivisera Rehabiliteringen	Pågående	
SON 2023-04-26 §31 Socialnämnden beslutar att ge socialförvaltningen i uppdrag att ta fram förslag på nya riktlinjer för biståndsbeslut	Pågående	
SON 2023-04-26 §31 Socialnämnden beslutar att ge socialförvaltningen i uppdrag att ta fram en konsekvensanalys gällande brukare och personal.	Pågående	
SON 2023-10-04 §95 Socialnämnden beslutar att uppdra åt socialförvaltningen att: 1. Ta fram förslag på installationsavgift för trygghetslarm, egenavgift för borttappad larmknapp samt larmenhet 2. Ta fram förslag på avgift för demensdagvård och rehab 3. Ta fram förslag på vilka utlån av hjälpmedel som kan avgiftsbeläggas samt förslag på avgift 4. Ta fram riktlinjer för egenavgifter för placerade vuxna i HVB eller familjehem och för andra stöd- och hjälpåtgärder där	Pågående	

Beslut	Status	Kommentar
behandling inte är det huvudsakliga syftet 5. Ta fram riktlinjer för föräldraavgifter för placerade barn- och unga inom SOL och LSS		
2023-11-08 §112 Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att redovisa en löpande återrapportering angående antalet ej verkställda beslut och aktuell kö till öppenvården vid varje kommande nämndsammanträde till dess att antalet har minskat.	Pågående	
2023-11-08 §120 Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda kunskapsbehov på respektive enhet angående dokumentation i journal och aktuell kö till öppenvården vid varje kommande nämndsammanträde tills dess att antalet har minskat	Pågående	
SON 2024-02-07 § 14 Socialnämnden ger förvaltningschef i uppdrag att redovisa hur man ska komma till rätta med de följande bristerna i måluppfyllelsen/indikatorer som redovisades i verksamhetsberättelsen för socialnämnden 2023. Redovisning ska ske löpande på samtliga ordinarie sammanträden under 2024	Pågående	
SON 2024-03-20 § 34 Socialnämnden ger förvaltningschefen i uppdrag att genomföra nivåkartläggning samt verka för att riktad språkutbildning genomförs.	Pågående	
SON 2024-03-20 § 42 Socialnämnden ger	Pågående	

Beslut	Status	Kommentar
förvaltningschefen i uppdrag att redovisa en uppföljning av åtgärdsplan som tagits fram för Lex Sarah på Linden senast vid nämndens sammanträde 22 maj 2024.		
SON 2024-05-22 § 81 Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att testa digital omställning vid nya biståndsbeslut under perioden september-november 2024.	Pågående	
SON 2024-05-22 § 81 Socialnämnden ger förvaltningen i uppdrag att avlämna rapport vid nämndens första ordinarie sammanträde 2025 efter att tester kring en digital omställning vid nya biståndsbeslut har genomförts.	Pågående	

2.2 Mål

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Indikator	Nuvärde	Prognos	Målvärde
Lekebergs kommun erbjuder god vård och omsorg	Brukaren inom äldreomsorgens verksamheter ska uppleva en god och trygg omsorg	Andel brukare som har fast omsorgskontakt inom hemtjänst	100 %	100 %	90 %
		Andel boende som erbjuds att delta i dagliga aktiviteter	75 %	90 %	90 %
		Andel korrekt upprättad	60 %	90 %	90 %

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Indikator	Nuvärde	Prognos	Målvärde
		dokumentation hos brukare inom hemtjänst			
	Serviceutbudet inom LSS och socialpsykiatri ska hålla hög kvalitet	Andel boende och deltagare som får bestämma om saker som är viktiga i hemmet och på sin dagliga verksamhet	92 %	92 %	Bibehålla eller öka från 91 %
		Andel korrekt upprättad dokumentation hos boende och deltagare inom LSS-verksamheter	100 %	100 %	100 %
		Antal deltagare som får praktik eller arbete utanför daglig verksamhet	5 personer	5 personer	2 personer
	Individ- och familjeomsorgen ska på frivilliga grunder verka för ett så självständigt	Antal personer som nyttjat en eller flera fria samtal på öppenvården	26 pers.	52 pers.	45 personer

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Indikator	Nuvärde	Prognos	Målvärde
	t liv som möjligt, med gott bemötande och individens behov i centrum	Antal kurativa samtal i familjecentralen	9 st	10 st	10 st
	Hälso-och sjukvården ska erbjuda god och säker vård	Andel journaler med dokumenterad patientdelaktighet	52 %	70 %	80 %
		Andel med korrekt efterlevnad av samtliga hygienrutiner och klädregler	71 %	75 %	80 %
		Andel läkemedel som ges i tid	86,5 %	90 %	90 %
		Andel brukare som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst	100 %	100 %	100 %
		Andelen brukare på särskilt boende som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende	68 %	80 %	80 %
		Andel vuxna som inte återaktualiserats	86 %	86 %	80 %

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Indikator	Nuvärde	Prognos	Målvärde
		serats med försörjning stöd ett år efter avslutat försörjning stöd			
		Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besvärar ofta av ensamhet, andel (%)	6 %	6 %	6 %
		Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - besvärar ofta av ensamhet, andel (%)	0 %	0 %	15 %
		Antal personer inom LSS-verksamheterna som gjort bostadskartläggning	1 person	1 person	1 person
Lekebergs kommun gör det enkelt för medborgarna och näringslivet att bo och verka i Lekeberg		Andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får svar på en enkel fråga (%)			82 %
		Andel av medborgarna som			96 %

Kommunfullmäktiges mål	Nämndmål	Indikator	Nuvärde	Prognos	Målvärde
		skickar in en enkel fråga via e-post och får svar inom två arbetsdagar			
		Antal e-tjänster för medborgare	63 st.	75 st.	75 st.
		Antal e-tjänster för medarbetare	23 st.	30 st.	30 st.
		Andel e-tjänster som per automatik återger ärendestatuser	68 %	75 %	75 %
Lekebergs kommun växer och utvecklas på ett hållbart sätt		Nämnderna och styrelsen håller sin budgetram	-6 647 tkr	-7 870 tkr	0 tkr
Lekebergs kommun är en attraktiv arbetsgivare		Medarbetarundersökningen, medarbetarengagemang (HME)	76	80	≥ 80
		Sjukfrånvaro	10,45 %	10 %	7,5 %

Delårsrapport Prognosrapport 2 2024 syftar till att presentera uppföljning och prognos framåt på politiskt fattade beslut, mål med tillhörande indikatorer, ekonomi och budgetavvikelser. Här presenteras uppföljning av mål från kommunfullmäktige och socialnämnd med tillhörande indikatorer.

Bedömning av måluppfyllelse görs enligt följande princip:

- Alla indikatorer uppnådda (grön markering) = nämndmål uppnås

- Hälften av indikatorerna uppnådda eller delvis uppnådda (gul markering) = nämndmål uppnås delvis
- Mer än hälften av indikatorerna uppnås inte eller saknar värde = nämndmål uppnås ej

Måluppfyllelse enligt prognos i Delårsrapport Prognosrapport 2 2024

Totalt 25 indikatorer varav 2 indikatorer saknar värde under 2024 = 23 indikatorer

19 indikatorer - grön markering

1 indikatorer - gul markering

3 indikatorer - röd markering

Andel brukare som har fast omsorgskontakt inom hemtjänst

Alla har idag fast omsorgskontakt. I höst ska utbildning hållas för samtliga medarbetare. Alla brukare ska nu ha fått information om vad det innebär att ha en fast omsorgskontakt.

Andel boende som erbjuds att delta i dagliga aktiviteter

Oxelgården

Personalen genomför personcentrerade aktiviteter regelbundet. Journalanteckning sker direkt i journal efter genomförd aktivitet.

Gemensamma aktiviteter fem dagar i veckan genomförs i samlingsalen.

Linden

De personcentrerade aktiviteterna är samma som för Oxelgården. När det kommer till gemensamma aktiviteter så genomför Linden olika aktiviteter, se nedan:

Måndag: Fika mellan 10.00-12.00 (ute om fint väder)

Tisdag: Promenad 10.30 (alla hjälps åt så många får komma med ut)

Onsdag: Bingo 11.00

Torsdag: Musik 10.30

Fredag: Gympa 11.30

Under sommaren genomför Linden till exempel grillkväll med anhöriga, vi har haft ett glasstånd där vi haft glasscafé och under sommaren genomför feriepraktikanter extra aktiviteter med boende enligt deras önskemål.

Linden har även diskuterat under boenderåd med de boende vad de önskar för aktiviteter under veckan.

Andel korrekt upprättad dokumentation hos brukare inom hemtjänst

Nuvärde:

Samma värde som föregående granskning

Kommentar chefer:

Planen är att alla medarbetare ska få utbildning gällande genomförandeplaner under hösten för att ta ett omtag med genomförandeplaner.

Detta kan förhoppningsvis leda till att verksamheterna kan få tydligare siffror.

Förvaltningen har utbildat två medarbetare i social dokumentation. Dessa medarbetare ska agera ombud för dokumentation.

Andel boende och deltagare som får bestämma om saker som är viktiga i hemmet och på sin dagliga verksamhet

LSS

Nuvärde: Samma värde som föregående brukarundersökning.

Grunden för siffrorna är brukarenkät som genomförs en gång per år under hösten. Finns utrymme för förbättring då brukarenkäten är för komplicerad och tidskrävande. Våra brukare förstår inte frågorna. Vi behöver tänka om och utforma enkäten med utgångspunkt i våra brukares nivå av förståelse.

Vi har haft handledning och fått del av ett verktyg som ska hjälpa oss med att jobba mer mot specifikt inriktade insatser mot specifika personer. Vi jobbar utifrån individuella specifika behov och att arbetsgruppen ska jobba enhetligt för att skapa trygghet.

Vi har verksamhetsträffar där vi diskuterar specifika individer för att hitta ett bra individuellt anpassat stöd.

Vi behöver även jobba med att utforma ett verktyg som mäter värdet på ett korrekt sätt.

DAGLIG VERKSAMHET

Nuvärde: Samma värde som föregående brukarundersökning.

Daglig verksamhet har startat upp deltagar-APT. Syftet med dessa forum är att deltagaren ska kunna vara mer delaktig i sin arbetsdag och i beslut som ska fattas.

Andel korrekt upprättad dokumentation hos boende och deltagare inom LSS-verksamheter

Kastanjen

Alla har genomförandeplaner. Alla genomförandeplaner är korrekt upprättade utifrån kunskaperna vi har och utifrån systemet vi har.

LSS

Alla våra brukare har genomförandeplaner och generellt så dokumenterar utförarpersonalen korrekt. Vi har vissa brister i systemet och vi försöker göra det så korrekt som möjligt. Stödpedagogerna har gått utbildning i dokumentation och detta ska vidareförmedlas under hösten för att vi ska skriva genomförandeplaner på ett

bättre sätt.

DAGLIG VERKSAMHET

Två stödpedagoger inom LSS har gått utbildning i dokumentation. Målet är att kunskapen ska vidareförmedlas inom hela LSS innan året är slut.

Andel deltagare som får praktik eller arbete utanför Daglig verksamhet

DAGLIG VERKSAMHET

En person har fått ett avlönat arbete och två personer har fått en extern praktikplats.

En fjärde person kommer att komma ut till en extern praktikplats. Pågående planering.

För att få ut fler personer ut i praktik så riktar vi in vår interna verksamhet till hur arbetsmarknadens behov ser ut. Mot bakgrund av detta rustas deltagaren till att bättre klara av en praktik på extern placering.

Sydnärkes kommunalförbund

Två personer är placerade på Sydnärkes kommunalförbund och har praktik där två dagar i veckan. Resterande tid är dessa deltagare inom ordinarie daglig verksamhet och bland annat tvättar de bilar åt hemtjänsten i Lekeberg.

Nuvärde:

En person har kommit ut i extern praktik och en person i avlönat arbete under kvartal ett = två personer. Under T1 redovisades inte de två personer som placerats externt på Sydnärkes kommunalförbund.

Under kvartal två har fyra personer hamnat på en extern praktikplats och en person har fått avlönat arbete. Medräknat är en person som fått avlönat arbete under T1 och två personer som hamnade på extern praktikplats under T1.

Prognos: Fem personer

Ytterligare en person kommer troligtvis komma ut på praktik under 2024.

Antal personer som nyttjat en eller flera fria samtal på öppenvården IFO

Öppenvården har under det första halvåret inte varit fulltaliga. Verksamheten har nu rekryterat ytterligare en person till öppenvården. Planeringen är att under hösten starta igång arbetet med att lämna information om möjlighet till fria samtal på föräldramöten på förskolor och skolor.

Antal fria samtal på Öppenvården

18 personer har fått 20 fria samtal under april-juni.

8 personer som har fått 11 fria samtal under januari-mars.

Totalt har vi erbjudit 26 personer 31 fria samtal under januari-juni.

Antal kurativa samtal på Familjecentralen

Vi informerar vårdnadshavare, andra vuxna om möjligheten till kurativa samtal.

Råd- och stödsamtal familjecentralen: 6 stycken.

Nyfödd bebis, besök med BVC: 7 stycken.

Enhetschef har sagt att det vore önskvärt med att kurator på Familjecentralen ska göra hembesök tillsammans med BVC, men att öppenvården under första halvåret inte har haft möjlighet med anledning av begränsade resurser på grund av vakant tjänst. Kommer kunna möjliggöras när rekrytering är klar.

Gällande deltagande på föräldramöten så har det inte kunnat genomföras beroende på begränsade resurser med anledning av vakant tjänst. Kommer kunna möjliggöras nu när vi har rekryterat.

Öppenvården och BVC ska gemensamt gå ABC-utbildningar och därefter samarbeta genom att hålla i utbildningar för föräldrar med barn i olika åldrar.

Andel journaler med dokumenterad delaktighet HSL

Verksamheten har jobbat väldigt aktivt med dokumentation. Detta har tagits upp på APT och HSL möten där alla legitimerade yrkeskategorier träffas. Diskussion har förts kring hur man kan använda sig av frastexter för att förenkla dokumentation.

Dokumentationssystemet är inte gynnsamt för arbetsterapeuterna eftersom det är svårt att dokumentera graden av delaktighet i systemet. Verksamheten vill införa frastexter och blanketter som är tydligt utformade mot att mäta graden av delaktighet.

Ingen ny journalgranskning sker förrän i höst. I internkontrollplanen står det att den ska genomföras två gånger per år.

Andel med korrekt efterlevnad av samtliga hygienrutiner och klädregler

Mätning görs två gånger per år.

Ytterligare ett steg för att stärka efterlevnad av hygienrutiner och klädregler består av att vi har satsat på en introduktionsutbildning för alla sommarvikarier som hölls den 4 juni. Vi hade då en genomgång av basala hygienrutiner. Sjuksköterskorna höll i utbildningen.

Andel läkemedel som ges i tid

Resultatet blir bättre och chefer arbetar aktivt med statistiken. Flera enheter ligger inom målet på 90 %, men det är vissa enheter som drar ned värdet.

Följande verksamheter ligger över 90 %: Oxelgården, hemtjänstgrupp Mullhyttan, Stiftelsen Sanna, Hasselbacken, Kastanjen. Resterande verksamheter ligger under 90 %.

Andel av medborgarna som tar kontakt med kommunen via telefon får svar på en enkel fråga

Denna kommunövergripande indikator som framträder i samtliga nämnders egna prognos/bokslutsrapporter, kommer sakna värde under hela 2024. Tyvärr har det, efter beslut om att denna ska vara med i kommunens MER-plan, visat sig att företaget som vi köper denna servicemätning av har valt att lägga ner denna mätning. Inför 2025 kommer denna indikator tas bort och kommunen tittar redan nu på andra liknande nyckeltal för 2025.

Andel av medborgarna som skickar in en enkel fråga via e-post och får svar inom två arbetsdagar

Denna kommunövergripande indikator som framträder i samtliga nämnders egna prognos/bokslutsrapporter, kommer sakna värde under hela 2024. Tyvärr har det, efter beslut om att denna ska vara med i kommunens MER-plan, visat sig att företaget som vi köper denna servicemätning av har valt att lägga ner denna mätning. Inför 2025 kommer denna indikator tas bort och kommunen tittar redan nu på andra liknande nyckeltal för 2025.

Nämnderna och styrelsen håller sin budgetram

Socialnämnden prognostiserar ett underskott på -7 870 tkr. Se nedan åtgärder för att nå en budget i balans.

Sjukfrånvaro

Verksamheterna inom socialförvaltningen arbetar aktivt med sjukfrånvaro och under hösten 2024 kommer ett intensivare arbete att påbörjas med rehabiliteringssamtal. Under sommaren har dock flera medarbetare blivit långtidssjukskrivna varav de flesta med symtom/sjukdom som inte är arbetsrelaterad.

Tabellen nedan visar sjukfrånvaron på socialförvaltningen i juni 2024. Verksamheterna har genom att implementera åtgärder för att minska sjukfrånvaron på arbetsplatsen skapat en mer hälsosam miljö och sjukfrånvaron har minskat i alla verksamheter i jämförelse med samma period föregående år förutom på Hemtjänsten och Linden. Genom att främja hälsa och välbefinnande, erbjuda stöd för att hantera stress samt uppmuntra en balans mellan arbete och fritid har vi kunnat sänka sjukfrånvaron i nästan alla våra verksamheter. En positiv minskning av sjukfrånvaron inte bara gynnar våra medarbetare och våra kommuninvånare som vi finns till för utan stärker också cheferna och teamen på våra arbetsplatser och socialförvaltningens övergripande prestationer.

	2023	2024	Förändring
Linden	13,77 %	14,62 %	0,85
Oxelgården	6,06 %	1,59 %	- 4,47
Hemtjänsten	5,83 %	18,33 %	12,50
HSL	5,05 %	4,48 %	- 0,57
IFO	2,80 %	0,33 %	- 2,47

	2023	2024	Förändring
Kastanjen	9,22 %	2,22 %	- 7,00
Hasselbacken	13,78 %	4,99 %	- 8,79
Daglig verksamhet	20,03 %	18,26 %	- 1,77
Socialförvaltningen	7,85 %	8,47 %	0,62

Medarbetarundersökningen, medarbetarengagemang (HME)

Prognosen är att målvärdet kommer att nås under årets två sista mätningar.

3 Verksamheter

3.1 Verksamhetsrapport

Linden och korttidsavdelning

Under första halvåret har två interimsschefer från Frontit varit på Linden (100 % totalt) och i april blev en ordinarie enhetschef tillsatt och den andra enhetschefen kommer att tillsättas den 1/8. Interimsscheferna har genomfört insatser i form av verksamhetsutveckling genom att se över mötesstrukturer, bemanningsplanering (semesterplanering och vikarier) och förtydligat kvalitetsundersköterskans roll. De har även genomfört små justeringar på schemat. En utredning kring korttidsverksamheten i Lekeberg är genomförd av Frontit tillsammans med MAR i Lekeberg. Det finns saker kvar att arbeta vidare med utifrån utredningens slutsatser och beslut behöver fattas under hösten.

Ett aktivt och intensivt arbete pågår på Linden med fokus på verksamhetsuppdraget, kontra att få en effektiv personalbemanning som motsvaras av tilldelad budget. Linden är i stort behov av att anställa undersköterskor för att klara behovet som verksamheten har. En person har avslutat sin tjänst under april-juni 2024. Ett olycksfall är inrapporterat under perioden till Försäkringskassan.

Åtgärder genomförda utifrån lex Sarah är att alla boende har en genomförandeplan, månatlig koll av dokumentationen i Lifecare genomförs genom granskning av 10 % av journalerna varje månad. Enhetschef genomför månatlig koll att samtlig personal som arbetar på Linden är inne i Lifecare och dokumenterar, om de inte gör det upprättas handlingsplan. Under våren har två personal gått en två dagars utbildning i dokumentation.

Nattfastan behöver Linden arbeta vidare med. Linden genomförde mätning av nattfastan under tre dygn i maj och endast 7 av 25 boende hade en bra nattfasta vilket betyder att nattfastan inte överstigit 11 timmar enligt Socialstyrelsens rekommendationer. Mätning kommer att genomföras två gånger per år men tätare tills nattfastan är acceptabel.

Boenderåd är infört och verksamheten har haft sitt första möte. Linden har haft grillkväll med anhöriga och ett midsommarfirande med musik och tårta. Vårdinnan anordnar aktiviteter i veckorna för boende på Linden. Aktivitetsgruppen anordnar och deltar på olika aktiviteter. På Linden är de fasta aktiviteterna promenad, bingo, rörelse och fika med musik.

Introduktionsdag för nya vikarier har genomförts. Verksamheten tar emot feriepraktikanter hela sommaren. Sommarbemanningen blev klar i mitten av juni och på grund av att Linden var sent ute med planeringen så blev det svårt att hitta personal. Kompetensförsörjningen är en utmaning för verksamheten under hela året men framför allt under sommaren då sjukhuset stänger vissa avdelningar och svårt sjuka har kommit till korttidsavdelningen.

Oxelgården

Under första halvåret 2024 har en enhetschef varit föräldraledig, återkommer i arbete den första augusti, och en vikarierande enhetschef har funnits på plats

tillsammans med en ordinarie enhetschef.

Under större delen av den aktuella perioden april-juni har de särskilda boendeplatserna på Oxelgården varit fullbelagda. En person finns på korttidsplats på Oxelgården. I nuläget finns ingen kö till Oxelgården.

Demensdagvården Gläntan har under perioden haft 8–10 gäster på dagvården. Från sommaren kommer gäster på Gläntan att betala en avgift utöver mat och transport för att delta på dagvården.

Kompetensförsörjning- och utveckling är ett pågående arbete och en utmaning för verksamheten. Introduktionsdag för nya timvikarier har genomförts. Semesterplaneringen blev färdig under april månad och anpassades efter 3 semesterperioder. Verksamheten tar emot 8 feriepraktikanter under sommaren med förhoppning om att de framöver kan bli våra nya medarbetare.

Aktivitetsgruppen anordnar flera olika aktiviteter för brukarna på Oxelgården. Vårdinnan ordnar aktiviteter i veckorna antingen i grupp eller enskilt. Målet är att det är en gemensam aktivitet för alla avdelningar varannan månad. Medarbetarna arbetar med ett personcentrerat förhållningssätt och skapar aktiviteter regelbundet på avdelningarna.

Demensteamet

Teamet består av sjuksköterska, arbetsterapeut, undersköterska, biståndshandläggare, enhetschef Oxelgården och HSL vilka samarbetar med vårdsamordnare på vårdcentralen

Teamet har regelbundna möten, öppet hus, anhörigträffar, föreläsningar, anhörigcirklar, telefonkontakter, hembesök och studiebesök.

Målet är ett förebyggande arbete och att utveckla omhändertagandet av medborgare som har kognitiv svikt samt ge stöd och information till anhöriga om olika demenssjukdomar.

Hemtjänsten

Två enhetschefer slutade sina anställningar som enhetschefer för hemtjänsten i Lekebergs kommun den 31 mars. Under mars månad tillsattes en ny enhetschef och i juni månad tillsattes ytterligare en ny enhetschef. Så nu är verksamheten fulltalig.

Hemtjänsten arbetar med en effektivare planering utifrån de beslut som brukare har fått.

Hemtjänsten har installerat Phoniro-lås hos samtliga brukare vilket innebär att enheten snart kan få korrekt tid inplanerade tider hos brukaren.

Verksamheten installerar trygghetskameror hos de brukare som har tillsynsbeslut och fortsätter med arbetet att fler kameror ska vara i bruk. Nattpersonal har en I-pad, och på den finns en app installerad så att tillsyn kan göras direkt, istället för att behöva åka till lokalen för att se på datorn.

Hemtjänsten arbetar med att utse fast omsorgskontakt till våra brukare. Verksamheten försöker alltid i första hand planera in att fast omsorgskontakt utför insatserna, vilket skapar trygghet och kontinuitet för brukaren.

Under våren har två personal gått en två dagars utbildning i dokumentation och två personal har gått sårutbildning.

I oktober 2023 tog man fram ett nytt schema kopplat till nya ATL. Schemat innebar att det saknades och fortfarande saknas täckning av personal, framför allt på helgerna, vilket har inneburit svårighet att bemanna utifrån verksamhetens behov. De vikarier som finns tillgängliga används för att täcka upp grundbehovet och finns därmed inte tillgängliga att täcka upp med vid sjukfrånvaro. Detta leder till att ordinarie personal fått täcka upp på lediga dagar. Verksamheten ser en konsekvens av detta då personalkostnaderna ökat, vikarietimmarna har ökat samt att även sjukskrivningarna har ökat. Orsak till övertiden i verksamheten beror också på att tidigare beräkning på personalantal inte stämt överens med aktuellt behov på grund av utökat antal brukare som har hemtjänstinsatser. Detta har då lett till att ordinarie personal arbetat utöver tjänstgöringsgrad. Även med anledning av detta har anställda timvikarier fyllt vakanta rader, så vid korttidsfrånvaro har endast ett fåtal timvikarier varit möjliga att boka in. Detta ger även en ökad administrativ börda både för planerare/samordnare och chefer som får lägga stora delar av sin tid på att bemanna, vilket påverkar övriga arbetsuppgifter. Hemtjänstens schema som inte är anpassat utifrån verksamhetens behov och som inte har full täckning har medfört stora övertidskostnader och har med sannolikhet medfört högre sjukfrånvaro. Kompetensen inom bemanningsekonomi- och planering behöver öka för att hålla nere verksamhetens kostnader. Omfattande förändringar kommer krävas för att uppnå resultat. Det ska finnas personal på plats rätt tider när de beviljade insatserna ska ske. Schemaplanering och att optimera arbetet pågår.

Inom hemtjänsten finns budgeterat för två medarbetare i nattpatrullen men verksamhetens behov för att kunna möta antalet beviljade insatser är tre och ibland fyra medarbetare, vilket innebär att en-två medarbetare på natten är ofinansierade i budget varje dygn.

Hälso- och sjukvård

Verksamheten har jobbat aktivt med samverkan nära vårdomställning som pågår där kommunens processledare stöttar och handleder. Samverkansträffar sker regelbundet med vårdcentralen i flera olika konstellationer. Processledare i nära vård deltar regelbundet på personalmöten som en aktivitet för att följa upp enhetens arbete med framför allt nära vård och personcentrering. Arbetet med personcentrering kommer verksamheten i höst fördjupa sig i genom att man under två veckor kommer att sammanställa en enkät där patienterna får svara på hur nöjda de är med insatsen och deras inkludering i vården.

Under våren arbetar verksamheten aktivt med dokumentation för att öka kunskapen bland medarbetarna i dokumentationssystemet Lifecare. Super-user har även hållit ett flertal extra utbildningstillfällen för alla medarbetare inklusive verksamheternas tim-vikarier för att säkerställa att dokumentationen utförs rätt och för att upptäcka behov av nya frastexter etc.

Gällande korrekt efterlevnad av samtliga hygienrutiner och klädregler har en PPM mätning utförts under våren och ytterligare en PPM-mätning kommer att utföras under hösten under 2024. Vårens resultat visade 100 % korrekt efterlevnad i alla moment för sjuksköterskorna. Regelbundna möten med hygienombud sker under

året. Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) följer regelbundet upp statistik för läkemedel som ges i tid. Ny digital delegeringsprocess infördes januari 2024 och granskas regelbundet av både MAS och HSL-chef. Utvärdering av den nya processen sker våren 2025.

Enheterna, främst sjuksköterskorna då övriga medarbetare jobbar dagtid, arbetar aktivt med optimal schemaplanering. En sjuksköterska är utsedd att förarbeta schemat så alla pass täcks innan chef går in och justerar om det behövs.

Under våren 2024 ligger sjukfrånvaron i verksamheten på 4,48 % vilket något bättre än föregående år vid samma tidpunkt som då låg på 5,05 %. Frånvaron ligger en bra bit under snittet i förvaltningen. Sjukfrånvaron i HSL-enheten har ständigt legat under, men det finns individer som drar upp snittet. Det finns en tydlig rutin hur kontakt ska tas vid sjukfrånvaro där både chefens och medarbetarens ansvar finns reglerat. Chef har haft kontakt med samtlig personal som haft frånvaro och rehabiliterande samtal är genomförda under vintern/våren med samtlig personal som haft minst sex frånvarotillfällen sista året. Samtalen, eventuella rehab-planer och tillhörande åtgärder har dokumenterats i Adato.

Alla tjänster inom verksamheten är tillsatta. Tre nya sjuksköterskor tillträdde sina tjänster i januari, mars och maj.

På grund av högre arbetsbelastning för arbetsterapeuterna anställdes en sjätte arbetsterapeut som tillträdde sin tjänst under mars månad. Den arbetsterapeut som varit utlånad till projekt i Regionen återvände till kommunen och fick då uppdraget MAR och ingår även i staben som ligger under ansvarsområde Socialchef.

Sedan våren 2023 har Capio vårdcentral avsatt en fysioterapeut på projekt för att jobba 30 timmar i veckan på två av kommunens särskilda boenden istället för de sex timmarna den hade innan. Det har visat sig vara ett bra sätt att samverka i rehab processen med arbetsterapeuterna och gynnar de äldre som får träning i ett tidigt skede.

Under februari månad tillträdde en ny hjälpmedelstekniker sin tjänst. Det har dels inneburit att verksamheten har inlett ett samarbete med Karlskoga där den nya teknikern fick sin inskolning i yrket, dels att man vid behov stöttar upp varandras verksamheter om hjälp behövs.

Socialförvaltningen fick under hösten ett uppdrag av socialnämnden att utreda om förvaltningen skulle lägga ned den icke lagstadgade verksamheten Rehabilitering bestående av två undersköterskor som tillsammans med arbetsterapeut och fysioterapeut utför rehab i hemmet samt i träningsgrupp på Linden. Utredningen visade dock att kommunen skulle förlora på detta rent ekonomiskt i längden då insatserna istället skulle hamna på bland annat hemtjänstpersonalen som redan har en ansträngd arbetsbelastning. Socialnämnden tog då beslutet att effektivisera rehabiliteringen med de förslag socialförvaltningen föreslog i en tjänsteskrivelse. Arbetet skall ske under hela 2024 med uppföljning till socialnämnden i september månad.

Under våren har verksamheten aktivt arbetat med att förmedla ut till medborgarna, samverkanspartners såsom vårdcentral samt inom de befintliga förvaltningarna inom kommunen att rehabiliteringen existerar och hur man ansöker om hjälp från dem. Eftersom rehabiliteringen har tidsbegränsat träningsperioder har man kunnat få in ett

ökat flöde till enheten. Man har även kunnat starta upp en grupp med social träff med fokus på gruppträning.

Överlag är det svårt att rekrytera medarbetare med legitimation och framöver är prognosen att det kommer vara en omfattande regional (och nationell) brist på både sjuksköterskor/distriktsköterskor och arbetsterapeuter. Därför är bedömningen att kommunen behöver vara offensiv i sin inriktning gällande bägge yrkeskategorierna.

Vaccination mot Covid-19 har utförts under våren 2024 och vaccination kommer även att utföras under hösten enligt rekommendation vilket belastar och har belastat sjuksköterskorna i det dagliga arbetet då det är både tids- och resurskrävande.

Samarbetet med Sanna gård har utvecklats under året, framför allt med kommunens sjuksköterskor. Stiftelsen är idag mer delaktiga i bland annat delegeringsprocessen och dialogen har varit god med ansvariga.

Kastanjen/Personlig assistans

På kastanjen är samtliga 13 lägenheter uthyrda. Det finns en kö till bostad med särskild service, LSS (Kastanjen och Hasselbacken). Det är en person som väntat på bostad med särskild service i mer än 3 månader. Beställning från bistånd fattat den 8 februari 2024.

Rekrytering av vikarier pågår ständigt. Både till Kastanjen Serviceboende och personlig assistans. Det blir svårare för varje år som går att hitta kompetenta vikarier, särskild teckenspråkkunniga och även personliga assistenter.

Personlig assistans; Fem vuxna och ett barn i egen regi. De två nya ärendena har fått avslag från Försäkringskassan. Ett nytt beslut för vuxen har inkommit från Försäkringskassan. Verksamheten inväntar info gällande vem som ska vara utförare.

Fyra medarbetare på Serviceboendet har beviljats bidrag från Omställningsfonden för att utbilda sig i svenskt teckenspråk på Västanviks Folkhögskola. Hittills har medarbetarna gått två veckokurser och en distansutbildning under året. Syftet är att fler ska kunna stötta våra döva boende samt att främja delaktighet och gemenskap i personalgruppen. Personalgruppen består av både döva och hörande medarbetare.

Personalgruppen är stabil, välfungerande och kunnig. Det finns goda förutsättningar för att ge det stöd som vi är ålagda att göra. Vilket även ger resultat på sjukfrånvaron.

Hasselbacken/Socialpsykiatri

Hasselbacken

Under större delen av april samt maj- juni 2024 har samtliga 12 lägenheter varit uthyrda. En lägenhet stod tom under ca två veckor.

Det finns en kö till bostad med särskild service, LSS (Kastanjen och Hasselbacken). Det är en person som i maj 2024 väntat på bostad med särskild service i mer än 3 månader.

Under våren har nya medicinskåp köpts in och installerats i verksamheten.

En medarbetare har gått utbildning i sårvård. En medarbetare har gått utbildning i

dokumentation. Två medarbetare har gått utbildning i MHFA.

Kompetensförsörjningen är fortsatt en utmaning i verksamheten. Inför sommaren har flertalet nya sommarvikarier anställts. Sommarbemanningen blev klar i mitten av juni då det är svårt att hitta personal vid rekrytering.

Ingen medarbetare har avslutat sin tjänst under april-juni 2024.

Socialpsykiatrin

Socialpsykiatrin är en liten verksamhet med fyra medarbetare. Just nu finns 44 aktuella ärenden. Socialpsykiatrin är en verksamhet där behovet av insatser går upp och ner under året och som styrs av antalet beviljade och avslutade biståndsbeslut. Behovet i verksamheten har under första halvåret ökat med fler beviljade biståndsbeslut, vilket speglar behovet under tidigare år.

Daglig verksamhet

I juni månad valde enhetschefen för Daglig verksamhet och verkställighet av LSS-insatser att säga upp sin anställning i Lekebergs kommun och kommer att avsluta sin anställning den 30 augusti. Organisationen genomgår en genomlysning för att avgöra om ny rekrytering ska ske eller om förvaltningen ska genomföra en omorganisation av LSS-verksamheten. Under september och oktober kommer Daglig verksamhet ha en interimschef som kommer att arbeta 50 % under genomlysningen.

Under första delen av 2024 har Daglig verksamhet jobbat mycket med att sätta deltagarna i fokus. Detta har gjorts genom att ha deltagar-APT, där vi har lyft gemensamma frågor och önskemål. Vi har använt samma frågor på uppföljningarna av genomförandeplanerna som de får i brukarundersökningen, återkommande teamträffar där personalen diskuterar deltagarnas utveckling och eventuella stegförflyttningar.

Den 20 mars arrangerades en vårmarknad på Kastanjen där framför allt anhöriga till deltagarna kom och tittade på verksamheten, men även hade möjlighet att köpa något av det vi tillverkar.

Sedan januari 2024 är det kommunernas ansvar att hålla ordning på återvinningsstationerna. Detta uppdrag har i Lekebergs fall gått till Sydnärkes kommunförbund som i sin tur ställde frågan till Daglig verksamhet om vi var intresserade av en sådan uppgift. Vi sa ja till detta och sedan den 2 januari är det två deltagare med bilkörkort som sköter renhållningen. Sydnärkes kommunförbund står för bil och arbetskläder. Deltagarna sköter stationerna i Lanna, Fjugesta, Mullhyttan, Hasselfors, Finnerödja och Tiveden.

Under sommaren har butiken Återbruket haft utökade öppettider, till skillnad från tidigare år. Detta har så här långt resulterat i en ökad försäljning och därmed ökade intäkter.

Individ- och familjeomsorg

En rekrytering har kunnat genomföras till en handläggartjänst i Barn- och familjegruppen med start i september och även öppenvården har anställt en medarbetare som börjar i augusti. Två av tre socionomkonsulter har fortsatt uppdrag

med avslutsdatum sista augusti för en person och sista september för den sista konsulten. Ytterligare en rekrytering pågår till barngruppen. Föräldraledig medarbetare återkommer till vuxengruppen i september månad. Grupperna är efter det fulltaliga. Enligt överenskommelse avslutade enhetschefen sin tjänst på enheten i juni. Rekrytering är genomförd och ny IFO-chef börjar i november.

Avtalssamverkan med Laxå kommun avseende Budget -och skuldrådgivningen, kommer upphöra vid årsskiftet. Förutom Lekebergs kommun har även Askersunds och Hallsbergs kommun ingått i avtalssamverkan. Möjligheten att upprätta en avtalssamverkan med dessa kommuner ses över och förslaget är att Lekeberg är den kommun som kommer att rekrytera en handläggare inom aktuellt område och arbetet kommer att utgå från Lekeberg.

Möjlighet att ingå avtalssamverkan inom verksamhetsområdena familjerätt och familjehem kommer senare utforskas i dialog med kommunerna i Sydnärke. I dagsläget finns inget intresse av samverkan i dessa frågor från övriga kommuner.

Biståndshandläggare har under första halvåret haft ett ökat inflöde av ärenden, SoL och LSS, i jämförelse med samma tidsperiod förra året.

Vuxengruppen har haft ett ökat ekonomiskt bistånd januari-mars. En förklaring kan vara att det under första kvartalet har inkommit 19 nya hushåll. Orsakerna till nyansökningarna beror på inflyttning till kommunen, elskulder och arbetslöshet. Från april-juni har hushållen minskat till antal och är i juni nere på samma nivå som innan årsskiftet 2023–2024.

Kostnaden för missbruksvården har överskridit budget 2024. Detta beror på att personer med missbruksproblematik har ökat under de senaste åren. Institutionsvård med stöd av SoL och LVM har bedömts vara nödvändig utifrån omfattande vårdbehov. I juni har enheten en person placerad enligt LVM och två personer på HVB.

Vuxengruppen och teamledare har under våren gått utbildningen Risksam anordnat av Örebro universitet, vilket är en modell för riskbedömning och hantering gällande våld och stalkning.

Även familjehemsvård för barn och unga ligger över budget när det gäller de konsulentstödda hemmen. Den statliga subventionen av familjehemsplaceringar som togs bort 2024 påverkar och bidrar till underskottet. Ett konsulentstöttat familjehem har kunnat övertas i kommunens egen regi, vilket har halverat placeringskostnaden. I övrigt ses kostnaderna över i familjehemsvården.

Ärendetyngdsmätning har genomförts två gånger i barn- och familjegruppen under våren. Reflektionen efter dessa ärendetyngdsmätningar och framför allt första mätningen är ökad ärendemängd över tid, en rörelse i ärendebelastningen som ger toppar och därefter en lugnare period då socialsekreterarna hinner dokumentera undan och hantera löpande ärenden saknas. För mycket att göra över för lång tid. Svårt med omfördelning av ärenden på grund av belastning, löpande inflöde och ärendetyper. I andra mätningen som genomfördes hade ärendetyngden minskat något.

Nära vård

I slutet av 2023 avslutades ”projektet för Nära vård” omställningen utifrån att styrgrupp och projektägare, kommunchef, beslutade att för 2024 implementera arbetet förvaltningsövergripande i Lekeberg. Projektledare blev processledare och skulle tillsammans med folkhälsochefen arbeta fram en struktur och strategi för vidare arbete i Lekeberg i en Färdplan för 2024–2025. Fokus ska vara att arbeta tvärsektoriellt, att stärka folkhälsoarbete samt inkludera Nära vård-hälsa omställningen. Den ska stärka och förbättra hälso- och sjukvården, välfärden och folkhälsan för medborgare i Lekebergs kommun. Socialförvaltningen är en del i omställningen, men för att lyckas kommer arbetet för 2024 ta fokus på helheten i kommunen för att inkludera alla medborgare i Lekeberg under 2024.

Processledare har sedan 2021 upprättat handlingsplan för socialförvaltningen och under 2024 kommer arbetat fortsätta med plan för fortsatt implementering av personcentrering i förvaltningen tillsammans med socialförvaltningens ledningsgrupp, men även ingå i den förvaltningsövergripande Färdplanen för 2024/2025.

Utifrån måluppfyllelse 2023/2024 kan effekter av arbetet kopplas till resultat omkring upprättande av fast omsorgskontakt, andelen äldre på boenden som erbjuds delta i dagliga aktiviteter, upprättade av genomförandeplaner för målgrupp samt andel journaler med dokumenterad delaktighet av den enskilde. Inom äldreomsorgen har personcentrering följts upp via mätinstrument två gånger/år och därefter har åtgärder planerats tillsammans med verksamheten. Brukarundersökningarna inom alla delar inom socialförvaltningen stödjer också vidare arbete med implementering av personcentrering.

Nytt för 2024 är att inkludera den nya socialtjänstlagen som har i uppdrag att skapa förutsättningar för en hållbar socialtjänst med fokusområden som till exempel att nuvarande målbestämmelser kompletteras med att socialtjänsten även ska främja människors jämställda levnadsvillkor, att socialtjänsten ska ha ett förebyggande perspektiv samt att tillgänglighetsbegreppet ska ges en generell betydelse för socialtjänstens verksamhet.

4 Ekonomisk rapport

Delårsbokslutet visar ett resultat för socialnämnden på - 6 647 tkr mot budget. Den ekonomiska prognosen för helåret visar på ett underskott på - 7 870 tkr för 2024 vilket är en förbättring från föregående prognosrapport med 1 630 tkr vilket bland annat beror på högre statsbidrag än räknat med, beslut om besparing på kompetensutveckling samt lägre placeringskostnader för barn och unga. Underskott finns främst inom personalkostnader, inhyrda konsulter, kostnader för assistans samt placeringar inom missbruksvård och familjehemsvård. Prognosen är osäker eftersom det för närvarande saknas exakta och tidsbestämda åtgärder för att uppnå balans i vissa verksamheter. En hög omsättning bland cheferna har bidragit till bristande kontinuitet i planeringen och genomförandet av kostnadsbesparande åtgärder. Dessutom finns det osäkerhet kring externa placeringar inom både LSS och individ- och familjeomsorgen. Av det totala underskottet på 7 870 tkr är nästan tkr 5 600 tkr hänförligt till personalkostnader och till stor del har det att göra med förvaltningens fortsatt höga sjukfrånvaro, utmaningar med att få till en kostnadseffektiv bemanning med schan som inte driver kostnader vilket fortsatt är fallet. Som ett exempel så uppgår förvaltningens mer-och overtidskostnader i delåret till nästan 3 000 tkr.

Förvaltningsgemensamt inkl. nämnd 3 244 tkr

Under förvaltningsgemensamt finns budget för bland annat nämndens ledamöter, förvaltningsledning, LOV (lagen om valfrihet), arbetskläder, verksamhetsystem, reinvesteringsanslag och bostadsanpassningsbidrag. Personalkostnaderna för förvaltningsledning drar över budget med nästan 1 600 tkr varav ca 1 400 tkr är kostnader för konsultchefer på Lindens boende och daglig verksamhet under rekrytering. resten beror på utökning av 1,0 enhetschef på Lindens boende, 50 % MAR (medicinskt ansvarig rehabilitering, Samt ökade kostnader för MAS (medicinskt ansvarig sjuksköterska) när den ordinarie förvaltningschefen tjänstgör som tillförordnad MAS med bibehållen lön som förvaltningschef. Här finns också nämndens planeringsreserv om 1 300 tkr som i år används till satsningar på ca 500 tkr i fler moduler i verksamhetsystemet för bemanningsplanering samt en bemanningsakademi för chefer och planerare. Detta för att fortsätta arbetet med att få till en effektivare bemanning. En rekryteringskonsult anlätades för att tillsätta två nya chefspositioner på Lindens boende. Resultatet blev att en chef rekryterades externt, medan den andra positionen tillsattes genom intern rekrytering. Investeringsbudgeten kommer lämna ett överskott för året på 300 tkr på grund av återhållsamhet med investeringar under året. Vid tiden för denna prognos så ligger kostnaderna för bostadsanpassning under budget och prognosen för året är en budget i balans men med viss osäkerhet då man inväntar en omfattande ansökan som är oklar om den kommer beviljas och i så fall till vilken kostnad. Överskottet består också av statsbidraget för en god bemanning av sjuksköterskor på 1 000 tkr som kom 2023 men som får användas i år. Samma bidrag har även beviljats i år på 1 000 tkr. Hemtjänstens intäkter har överstigit budgeten, delvis på grund av en extra månads intäkt på 240 tkr i år, efter att taxe- och avgiftsnämnden ändrade utbetalningsmodellen till medlemskommunerna från 23 efterskott till innevarande månad. Dessutom har en ny avgift för installation av trygghetslarm införts, vilken beräknas inbringa 30 tkr i år.

LSS - 950 tkr

Budgeten för Hasselbackens gruppbostad är i ej i balans, under första halvan av året har det tillsatts extra resurs dygnet runt med anledning av risker för hot och våld. Ett stort antal timvikarier har använts och nyrekrytering har gjorts för att täcka vikariebehovet. Denna extra resurs är i slutet av april avslutad. En boendeplats blev ledig i slutet av april och platsen kommer säljas till annan kommun. Dock blir det inget överskott från det då kommunen också behövt köpa en till extern boendeplacering som kostar lite mer än intäkten från försäljningen. Prognostiserat underskott för året för Gruppbostad är 660 tkr. För personlig assistans prognostiseras ett underskott om ca 1 000 tkr. Det är flera delar i underskottet, dels att två nya ärenden som beviljats av kommunen fått avslag om statlig assistans vilket gör att istället för att betala för de 20 första timmarna så står kommunen hela kostnaden för assistansen i de ärendena. Dessutom är det höga kostnader för personal i ett några assistansärende i egen regi, hög sjukfrånvaro driver kostnader för vikarier och övertid. Samt ett nytt ärende utöver budget som beviljats under året. Daglig verksamhet redovisar ett överskott på 760 tkr för 2024, verksamheten har överskott på intäkter för försäljning av kökstjänst till kommunstyrelseförvaltningen och för städning av kommunens återvinningsstationer. Största delen av överskottet beror på personalkostnader, verksamheten har budget för semestervikarier till alla medarbetare med eftersom daglig verksamhet inte har lika mycket verksamhet på sommaren behöver inte alla som har semester ersättas med vikarier. Man jobbar även hela året aktivt med att hålla nere kostnaderna genom daglig vikarieplanering. När det gäller övriga insatser inom LSS såsom ledsagning, korttidsvistelse och ungdomsfritids är prognosen ett underskott om drygt 80 tkr, den är dock väldigt osäker då flera beviljade beslut inte kunnat verkställas ännu så kostnaden kan komma att bli högre än prognostiserat.

Hemtjänst - 5 280 tkr

Hemtjänsten går med ett rejält underskott vilket kopplas till personalkostnader. De två stora posterna här är schemat och sjukfrånvaron. Den höga sjukfrånvaron tillsammans med en för låg grundbemanning och brist på vikarier leder till stora övertidskostnader. Vid delåret har årets kostnader för mer- och övertid uppgått till 1 600 tkr och fortsätter det på samma nivå beräknas kostnaden på helåret bli nästan 2 800 tkr. Trots flera schemaförändringar så följer det inte verksamhetens behov på ett optimalt sätt. En annan viktig del i verksamheten är planeringen av insatser som inte fungerar helt optimalt, bland annat har planerare fått lägga mycket av sin tid på att leta vikarier istället för att jobba med att få till en optimal planering. Därför har man utökat med 1,0 planerare i år. På natten har man utökat med 1 medarbetare per natt utöver budget. Prognosen är beräknad på att kostnaderna fortsätter ligga på samma höga nivå året ut som de första fyra månaderna. På grund av en hög omsättning av chefer och vakanser under perioder gör det svårt att prognostisera vad de planerade åtgärderna kommer innebära i minskade kostnader i år. Åtgärder planeras i detta nu och kan läsas om i nästa avsnitt.

Hälso- och sjukvård - 200 tkr

Underskott på sjuksköterskor årets första månader, sjukfrånvaro som behövt ersättas med vikarier eller övertidsarbete. Under en kortare period under våren har man haft en extrapersonal på natten på grund av arbetsmiljöproblem. En extern konsultfirma har varit inne och jobbat med konflikthantering för HSL och hemtjänst till en kostnad på ca 50 tkr, den delas med hemtjänsten. Underskottet beror också på kostnad för

lokal till arbetsterapeuterna som vid rivning av Linden flyttades till annan lokal men där det aldrig skrevs något kontrakt och därmed inte finns med i budget. Kontrakt är nu skrivet och kommunen betalar en årshyra på drygt 70 tkr. Ny avgift för bostadsanpassningsintyg har införts under året och beräknas ge en intäkt i år på ca 30 tkr. Kostnaderna för hjälpmedel, sjukvårdsartiklar och inkontinensmaterial inom hemtjänsten förväntas ligga inom budgeten för detta år.

Särskilt boende - 36 tkr

Oxelgården 502 tkr

Överskottet beror uteslutande på högre intäkter, till exempel så kommer alla förvaltningens verksamheter få 13 månaders intäkter för hyra, omsorg och måltider då taxe- och avgiftsnämnden lagt om utbetalning av intäkterna till kommunen från efterskott till innevarande månad. För demensdagvården beräknas ett mindre överskott om 40 tkr för införande av ny vårdavgift för deltagarna.

Linden - 538 tkr

På Lindens boende så har underskottet från tidigare år minskat och de förändringar som gjorts med bland annat kartläggning av bemanning utifrån tilldelad ram, schemaförändringar samt att bara ersätta frånvaro när det finns behov ser ut att ge effekt. Dock är det fortfarande lite för hög bemanning mot budget, två kvalitetsundersköterskor är tillsatta utöver budget men de används ibland som resurs vid frånvaro. 40 % planerare är också utöver budget. Det återstår saker att göra för att få till en mer optimal bemanning. Sjukfrånvaro fortsätter till exempel att ligga på en hög nivå vilket driver vikariekostnader och övertid när bemanningsplaneringen inte är helt optimal och det ibland är svårt att hitta vikarier. Linden har också haft en lägre beläggningsgrad under en tid med tomma lägenheter, som får en ekonomisk påverkan med lägre intäkter som följd. I år förbättras resultatet också med den extra månadens intäkt för omsorg, hyra och måltid på ca 300 tkr.

Individ- och familjeomsorgen - 4 655 tkr

En del av enhetens underskott beror på att vakanta tjänster fylls med inhyrda konsulter, vilket är dyrare än fast anställda. En av tre socionomkonsulter avslutades i maj, en i augusti och avslut av den som är kvar planeras till sista september. Årskostnaden beräknas till 3 000 tkr medan besparingen från de vakanser de täcker är cirka 1 300 tkr. Under de första månaderna av året har det ekonomiska biståndet ökat jämfört med föregående år. En möjlig förklaring är att det under det första kvartalet registrerades 19 nya hushåll. Vid en första anblick verkar orsakerna till de nya ansökningarna variera, inklusive nyinflyttade till kommunen, elskulder och arbetslöshet. Under april-juni har hushållen inom ekonomiskt bistånd minskat till antal. prognosen för helåret är ett underskott på -650 tkr. Kostnaderna för missbruksvård och institutionsvård har redan överstigit årsbudgeten, och prognosen pekar på att kostnaderna kommer att fortsätta öka i år, vilket leder till ett underskott på 2 100 tkr. Antalet personer med missbruksproblem har stigit under de senaste åren, och institutionsvård enligt SoL och LVM har ansetts nödvändig på grund av omfattande vårdbehov. Familjehemsvården för barn och unga överskrider budgeten, särskilt för de konsulentstödda hemmen, och borttagandet av den statliga subventionen för familjehemsplaceringar 2024 påverkar underskottet. Kommunen har tagit över ett konsulentstött familjehem, vilket har minskat placeringskostnaden till hälften. Övriga kostnader inom familjehemsvården granskas också. Kommunen

har antagit nya principer för egenavgifter för vuxna placerade på HVB, stödboende eller familjehem, samt för underhållstöd för föräldrar som har barn placerade utanför det egna hemmet enligt socialtjänstlagen eller LSS. Underhållsstödet debiteras sedan i maj i år.

Ekonomiskt resultat

	Budget	Utfall 240731	Årsprognos	Avvikelse
Förvaltningsgemensamt	20 045	8 582	16 802	3 243
LSS	46 341	27 596	47 291	-950
Socialpsykiatri	2 677	1 434	2 669	8
Hemtjänst	29 427	20 783	34 707	-5 280
Hälso- och sjukvård	18 782	11 339	18 982	-200
Särskilt boende	54 630	29 959	54 666	-36
Individ- och familjeomsorg	29 717	21 679	34 372	-4 655
Summa	201 619	121 372	209 489	-7 870

4.1 Investeringar

Nämndens investeringsbudget uppgår till totalt 2 141 tkr. Förvaltningen har beslutat att bara göra de mest akuta investeringarna i år som en besparing på kapitalkostnader.

Nya utemöbler till gruppboenden Hasselbacken och Oxelgårdens särskilda boende har köpts in till sommaren och teknikutrustning till ett konferensrum på Linden.

Utbyte av sjukvårdsutrustning som till exempel blodtrycksmätare och stetoskop har gjorts under året.

På gruppboendet Hasselbacken fortsätter arbetet med att utforma utemiljön.

Investeringar

Investeringar	Budget	Utfall 230731	Prognos	Avvikelse
Reinvesteringar	1 770	193	300	1 470
Utemiljö gruppbostad	127	0	127	0

5 Åtgärdsplan för budget i balans

Socialförvaltningen står inför stora utmaningar de kommande åren för att få en budget i balans. För att minska underskottet har socialförvaltningen fattat beslut om besparingsåtgärder, utöver de åtgärder som verksamheterna redan påbörjat för att komma inom budgetram. Inom flera verksamheter kommer det att arbetas fram hållbara scheman som ska bromsa underskottet.

Förvaltningen håller igen på investeringar som sparar ca 300 tkr som ingår i prognosen. Avslut av inhyrda socionomer har gjorts i maj och augusti och den sista planeras avslutas i september. Nya avgifter har införts för bland annat installation av trygghetslarm samt dagvård. Kompetensutveckling och utbildningar sker endast under 2024 när de behövs för att kunna utföra arbetet samt vid nya lagkrav. Utbildningar kan fortgående ske via statliga medel. Planeringsdagar genomförs på hemmaplan och i stor utsträckning på ordinarie möten. Budgeten för kompetensutveckling uppgår till 660 tkr för i år. Flera schemaförändringar planeras till hösten, bland annat minskning av nattens arbetspass, antalet fridagar i schema ska vara utifrån gällande avtal och arbetstidslagen. Nämnade åtgärder som finns beräknade ger en besparing på ca 3 106 tkr för 2024 varav 1 666 tkr är inräknat i prognosen.

Åtgärder som ingår i prognosen	Besparing 2024 Tkr	besparing helår	kommentar
Investeringar	300		
Avsluta inhyrda socionomer IFO	580		
Nya avgifter	156	237	Trygghetslarm, rehab, demensdagvård, intyg Bostadsanpassning, föräldraavgift
Höjd hyra LSS	80	107	
Kompetensutveckling	550		
Summa	1 666		
Åtgärder som ej är medräknat i prognosen			
Införa delade turer hemtjänst			Beräkning av besparing ej gjord vid prognostillfället
Minska nattens arbetspass från 10 till 9 h	283	1 700	Avser 2 månader SÄBO, LSS och hemtjänst
Antal fridagar utifrån gällande	824	4 900	

Åtgärder som ingår i prognosen	Besparing 2024 Tkr	besparing helår	kommentar
avtal			
Fortsatt arbete med effektiva scheman	333	2 000	Minskad övertid nya scheman
Egenavgifter placerade vuxna			Debiteras vid avgiftsutrymme
Summa	1 440	8 944	
Total besparing 2024	3 106		

Åtgärder som har genomförts:

- Fler chefer har tillsats vilket ökar sannolikhet för att det skapas utrymme för att arbeta aktivt med schemalaggningsen och följa upp verksamheten på ett bättre sätt.
- Införande av tre semesterperioder sommaren 2024 för vikarieberoende professioner, omvårdnadspersonal. Under de senaste åren har det blivit alltmer utmanande att lösa sommarbemanningen inom vård och omsorg, något som även ses nationellt. Orsaken är att det saknas arbetskraft och kompetens. Inspektionen för vård och omsorg (IVO) har riktat kritik mot landets kommuner och påtalar brister när det gäller både kompetens, erfarenhet och språkkunskaper hos medarbetare inom äldreomsorgen och ställer krav på åtgärder. Vård och omsorg ska hålla en god kvalitetsnivå och en hög patientsäkerhet året runt. Vid uppföljning har vi i Lekebergs kommun sett en ökning av både synpunkter/klagomål och HSL-avvikelser under sommarmånaderna föregående år. Arbetsgivaren har också ansvar för att tillhandahålla en god arbetsmiljö. När det inte finns tillräckligt med kompetens att tillgå eller att det helt saknas personal blir arbetsmiljön för befintliga medarbetare väldigt ansträngd. Många har dessutom tidigare år avstått eller flyttat semesterveckor. Utifrån ovanstående bakgrund tillämpar socialförvaltningen tre semesterperioder sommaren 2024. Förändringen innebär att det under hela semesterperioden ska vara 2/3 av den ordinarie personalen på plats och att vikariebehovet då sjunker markant, något som förväntas stabilisera upp både kvalitet, patientsäkerhet och arbetsmiljö och förväntas även bidra till att fler får ut sina semesterveckor. Åtgärden ska utvärderas under hösten 2024.
- Omvärldsbevakning har genomförts med stöd av NLU hur andra kommuner i liknande situationer som Lekeberg har organiserat sig och följt upp ekonomin på ett mer effektivt sätt, bland annat central schemaläggning och bemanning. Ett uppdragsdirektiv har tagits fram med syfte att bland annat se över om det går att centralisera schemaläggning tillsammans med bemanning. Förslaget kommer att presenteras i under hösten med NLU som drivande utredare då förslaget berör flera av kommunens förvaltningar. Förhoppningen är att den nya enheten även kommer att hantera vikarieansaffning året runt med stöd av chefer samt hålla i grundintroduktionen för nya vikarier.
- Ett koncept för helgtjänstgöring har tagits fram och finns färdigt att användas. En medarbetare har nu anställts i denna form.

Flera verksamheter i förvaltningen har idag en budget i balans och några verksamheter har idag ett stort underskott. Verksamheterna arbetar aktivt på olika sätt att minska sjukfrånvaron som inom några verksamheter är väldigt hög. Sjukfrånvaron är en av orsakerna till den höga mer- och övertiden och en annan orsak är ett schema som inte följt bemanningsbehovet, framför allt på helger. En åtgärd som kommer vidtas under hösten 2024 är schemaöversyn för både dag och natt där turer kommer att flyttas och kortas ned där det är möjligt. Detta för att få ett hållbart schema med dygnsvila och veckovila som anpassas efter arbetstidslagen och som ger medarbetarna rätt, hållbar vila. Målet är samtliga verksamheter i Lekebergs kommun ska ha samma schemaperioder för att kunna arbeta med samplanering i hela kommunen och få jämnare dagar. Nytt schema förväntas vara klart den 1 november för både natt och dag i alla verksamheter.

Nya moduler i TimeCare har köpts in för att uppgradera vårt system och en modul har sagts upp som hade en funktion som förvaltningen inte nyttjade. De nya modulerna är Controllermodul, Produktionsplanering samt Kompetens och kommer att leda till att cheferna äger sitt schema och enklare kan göra schemaanalyser. Modulerna kommer att levereras och installeras i september. Cheferna kommer att kunna följa vad schemat kostar som läggs ut varje period och hur verksamheten förhåller sig till budget. Nästan 90 % av budget ligger i bemanning så detta kommer framåt vara ett högt fokus för alla verksamheter. I kommande schemaanalys kommer antalet fridagar i schemat att ses över och anpassas efter arbetstidslagen. Flera av verksamheterna har idag många fler fridagar per medarbetare än vad som gäller enligt avtal vilket är väldigt kostnadsdrivande när dagarna måste ersättas med vikarier. Även nattarbetstiden kommer ses över genom att minska arbetstidsmättet från 10 timmar till 9 timmar vilket kan minska vikariebehov och frigöra resurser. Idag är det vanligaste arbetspasset på natten 10 h. EU-lagstiftningen kring arbetstid grundar sig på 8 timmars nattarbetspass. Genom att arbetspassen sänks från 10 till 9 timmar följer socialnämnden dessa regler bättre.

Varje natt är cirka 11 personal i tjänst i Lekebergs kommun. Tidigare längd på nattarbetspassen var 10,25–10 h. När nattpassen kortas med 1 h till 9 h och denna täcks genom omdisponering av befintlig dagpersonal frigörs 11 arbetstimmar per natt att förlägga på annan tid. Det medför att rekryteringsbehovet minskar eftersom det inte behövs lika många anställda för att täcka behovet för schemaperioden. Genom att personalbehovet täcks med ordinarie utbildad personal i stället för vikarier ökar även kvaliteten och kompetensen i verksamheten.

Möjlighet finns att begränsa antalet nattpass och förlägga de extra arbetspassen på dag eller kväll. Detta skulle göra det möjligt att exempelvis i framtiden minska antalet delade turer, vilket är en vinst för dagpersonalen. En sådan förändring skulle också innebära att dag- och nattpersonal arbetar tillsammans ibland, vilket har många positiva effekter. Dessa åtgärder förväntas även bromsa underskottet för förvaltningen. Att minska nattskiftet till 9 timmar istället för 10 kan ha flera fördelar för våra medarbetare. Genom att korta nattskiftet kan vi främja en bättre balans mellan arbete och vila, vilket kan leda till ökad produktivitet och välbefinnande. Dessutom kan det bidra till att minska trötthet och öka fokus under arbetstiden. Genom att visa omtanke om våra anställdas hälsa och välbefinnande kan vi skapa en mer hållbar och effektiv arbetsmiljö för alla och möjlighet till ett hållbart yrkesliv.

En annan åtgärd som ska ske under 2024 är genomförande av Bemanningsakademi, BA, för chefer, planerare och samtliga medarbetare för att öka förståelse och kunskap för kopplingen mellan ekonomi, schema och bemanning. Alla socialförvaltningens medarbetare behöver fokusera på att arbeta mer personcentrerat för de som vi är till för och att förvaltningens medarbetare under hösten ska gå BA är ett led i detta arbete.

Revidering av den bemanningshandbok som togs fram under 2021 har inletts. Uppdatering av Bemanningshandboken med riktlinjer för schemaläggning och arbetstidsförläggning är under framtagande.

Förändring tar tid men organisationsöversyn pågår i alla verksamheter samt även översyn av roller i verksamheterna. Verksamhetsrutiner upprättas för att tydliggöra vad verksamheterna framöver ska göra på dagen och på natten.

Socialnämnden har tagit fram förslag att avgiftsbelägga flera delar inom nämndens område och nya avgifter är beslutade och väntas ge intäkter på ca 156 tkr som är med i prognosen. Intäkterna kan ge mer, men det är svårt att prognostisera vissa avgifter som ingår i maxtaxa. Beslut har även tagits gällande att ta ut avgifter i form av egenavgifter för vuxna placerade på HVB, stödboende eller familjehem, samt för underhållstöd för föräldrar som har barn placerade utanför det egna hemmet enligt socialtjänstlagen eller LSS.

Sedan den 1 juli 2022 har Lekebergs kommun köpt sex platser på hunddagiset JA's Hundgöra, socialt företag. Under avtalstiden, som var två år, har det uppmärksammats att platserna inte nyttjats fullt ut av Daglig verksamhet med följderna att socialförvaltningen har haft höga utgifter för tomma platser. Socialnämnden beslutade att Daglig verksamhet under år 2024 ska spara 500 tkr av de utgifter som verksamheten har för hunddagis. Socialförvaltningen beslutade därför att säga upp avtalet i december 2023, med sex månaders uppsägningstid, vilket skulle medföra en halvårseffekt om ca 500 tkr i besparing. Socialförvaltningen skulle eventuellt genomföra en ny upphandling under år 2024 och då anpassa den efter verksamhetens faktiska behov. Under första delen av år 2024 visade sig att nyttjandet av platserna på hunddagis minskade ytterligare. Då förvaltningen har en mycket ansträngd ekonomi med prognostiserat underskott för år 2024 och denna insats inte är lagstadgad, såg förvaltningen ingen annan åtgärd än att inte göra någon fortsatt upphandling gällande platser på hunddagis för andra halvåret år 2024 och därmed blir den totala besparingen utifrån detta beslut ca 550 tkr.

En ytterligare åtgärd som kommer att ske under hösten 2024 är att påbörja att implementera digitala lösningar i hemtjänsten. Valfärden står inför stora utmaningar kopplat till ekonomi och kompetensförsörjning. För att klara av dessa utmaningar krävs en omställning till digitala arbetssätt som möjliggör effektivisering och nödvändig verksamhetsutveckling. Införande av välfärdsteknik är viktigt för att klara av utmaningar inom omsorgen. Valfärdsteknik används till viss del redan idag i Lekebergs kommun, till exempel digitala lås, trygghetslarm och trygghetskameror. Andra digitala lösningar kan vara aktuella att testa exempelvis videosamtal via Ipad med hemtjänstpersonal och läkemedelsrobot för läkemedelsgivning. Kommunen

behöver öka takten i införandet av välfärdsteknik inom hemtjänsten men även i andra verksamheter. För att öka takten i användandet av digitala lösningar inom hemtjänsten vill förvaltningen testa digitalt först som förstahandsalternativ vid utförandet av biståndsbeslut under en begränsad tidsperiod och att en utvärdering ska göras i slutet av året för vidare planering. Testperioden kommer att genomföras under september till november 2024. Det innebär att bedömningen om digital lösning är möjlig görs på alla nya biståndsbeslut som fattas inom testperioden. Digitalt först innebär inte att personer med omsorgsbehov tvingas på digitala lösningar, utan val av lösning baseras på individens behov och bedömning görs om digitala lösningar skulle fungera.

Åtgärder inom socialförvaltningens verksamheter:

Förvaltningschef har regelbundna verksamhetsmöten för avstämning med ekonom tillsammans med samtliga chefer och representant från HR. Förvaltningen prioriterar de inköp som måste genomföras, jämför priser och är kostnadsmedvetna när verksamheterna beställer varor, hjälpmedel och omlägningsmaterial. Sjuksköterskorna handleder och ska handleda personal i hur de skall tänka när de lägger om så att verksamheterna inte slösar med material. Verksamheterna arbetar aktivt med att nollvikariera om det är så att man under en kortare period kan täcka en verksamhet utan att ta in vikarie. Deltidsanställda uppmanas att lägga sig tillgängliga om de vill arbeta mer och bokas då med mertid istället för att övertid genereras. Verksamheterna diskuterar budgetfrågor på varje APT för att medvetandegöra medarbetare om kostnader i verksamheten. Vissa verksamheter har idag en högre bemanning än mot budget, bland annat är detta konsekvenser av förändringar i ATL som genomfördes den 1 oktober 2023 och heltidsresan i kommunen. Dessa resurser lånas så långt det är möjligt ut till andra verksamheter. Översyn sker kontinuerligt för att anpassa bemanning och schemaläggning efter verksamhetens behov. Sedan maj månad säljer Lekebergs kommun en plats på LSS-boende till annan kommun men kommunen har också flera nya kostsamma placeringar, både enligt SoL och LSS.

Individ- och familjeomsorgen har under 2024 haft tre socionomkonsulter i verksamheten på grund av svårigheter att rekrytera nya medarbetare. En konsult är avslutad från och med juni månad, en konsult slutar den 31 augusti och den tredje konsulten kommer att avslutas den 30 september. IFO har rekryterat två socionomer och rekrytering pågår nu för att kunna anställa fler medarbetare.

Verksamhetsspecifika åtgärder för att nå en budget i balans

Linden och korttidsavdelning

Planerare får ett uppdrag att hålla ner kostnaden för vikarier genom att vid eventuell frånvaro endast ersätta de timmar som behövs utifrån aktuellt bemanningsbehov i verksamheten.

Linden kommer att hålla en verksamhetsanpassad nivå på antalet timvikarier för att i den mån det är möjligt undvika merkostnader i form av övertidsarbete hos ordinarie

personal.

Viss överanställning finns i grundschema med anledning av tidigare anställningar/heltidsresan. Idag finns viss vakans som inte ersätts av vikarier.

Linden har inga planeringsdagar 2024 och genomför endast för verksamheten nödvändiga utbildningar.

Under hösten kommer ett nytt schema att tas fram utifrån aktuellt verksamhetsbehov med behovsanpassad graf och schemaläggning utifrån denna med hänsyn till aktuell budget.

Oxelgården

Oxelgården har en budget i balans, men fortsätter att arbeta aktivt med att hålla ned kostnader i den utsträckning det går för att bidra till mindre underskott på hela socialförvaltningen. Detta sker genom kontinuerlig översyn av schema och översyn av vilken sjukfrånvaro och ledighet som behöver ersättas. Endast för verksamheten nödvändiga utbildningar kommer genomföras.

Hemtjänsten

För att komma till budget i balans behövs en minskning av sjukskrivningar samt ett verksamhetsanpassat schema. Verksamheten ska se över antal fridagar för att få ut flera pass när verksamheten behöver det. Verksamheten kommer även under hösten att återinföra delade turer.

Hälso- och sjukvård

Enheten arbetar aktivt i grupperna med ekonomi. Dels prioriteras de inköp som måste utföras dels säkerställer enheterna att de inte har material och liknande i överflöd i sina förråd. Medarbetarna är kostnadsmedvetna när hjälpmedel och omlägningsmaterial beställs och priser granskas och jämförs vid beställning.

Sjuksköterskorna handleder personal i hur de skall tänka när de lägger om sår så att de inte slösar med material eller använder materialet fel.

Verksamheten arbetar även aktivt med att nollvikariera om det gäller en kortare period, då turas övriga medarbetare om att ansvara för den verksamhet som saknar ordinarie sjuksköterska eller arbetsterapeut. Detta görs enbart om det inte äventyrar arbetsmiljö eller patientsäkerhet.

Vid varje APT diskuteras budget för att medvetandegöra medarbetare om kostnader i verksamheten.

Enhetschef har regelbundna träffar med ekonom.

Gällande inkontinensmaterial är det en post som är svårprognostiserad då det varierar över tid hur mycket material det finns behov av.

Förbandsmaterial är också en post som är svår att sätta en prognos på då det beror på hur omfattande omläggningar vi har i kommunen och oftast inget vi kan påverka. Verksamheten har haft sårvårdsutbildningar och arbetar aktivt med ansvarig

sårvårdsansvarig sjuksköterska och utsedda sårombud på enheterna. Med ökad kunskap i verksamheten gällande förebyggande arbete samt hantering av material, kan/bör kostnaderna också minska.

Omvårdnadshjälpmedel håller budget fram till juli, men är också en post som är svår att sätta prognos på då behoven ofta varierar väldigt mycket under året. Verksamheten har idag inga stora förråd och beställer endast hem det som finns behov av. Arbetsterapeuter och hjälpmedelstekniker har bra kontroll på vilka behov som finns i verksamheten vilket också stäms av regelbundet med chef.

Kastanjen/Personlig assistans

Har inte planeringsdagar 2024 eller utbildningsinsatser.

Undviker dyra inköp.

Tillsätter endast vikarier vid behov.

Fyra ordinarie på Kastanjen (kvinnlig personal) är introducerade och hjälper till vid akut personalbrist i ett PA-ärende som ligger i närheten av boendet.

Tre medarbetare lär sig teckenspråk för att kunna jobba med samtliga boende på Serviceboendet.

Nya vikarier introduceras på fler än ett ställe om det är möjligt. Till exempel samtliga PA-ärenden och Serviceboendet. Verksamheten är restriktiv med att anställa vikarier som bara kan jobba på ett ställe.

Verksamheten har en vakant rad som inte är tillsatt fullt ut.

Verksamheten har haft svårt att rekrytera vikarier, främst till personlig assistans. Detta har inneburit extra kostnader och visst övertidsarbete.

Ständig process att rekrytera vikarier för att undvika övertidsersättning.

Behov av bemanningstjänst på 75 % är tillsatt med en lönebidragsanställning. Detta har fallit väl ut och medarbetaren täcker upp frånvaro av ordinarie till största del av sin arbetstid.

Fortsätta arbeta för att personal och samordnare ska hjälpa till i fler verksamheter inom LSS.

Hasselbacken

Hasselbacken kommer att hålla ner kostnaden för vikarier genom att vid eventuell frånvaro endast ersätta de timmar som behövs utifrån aktuellt bemanningsbehov i verksamheten.

Hasselbacken har en behovsanpassad graf och schemalägger utifrån denna med hänsyn tagen till aktuell budget.

Hasselbacken kommer att hålla en verksamhetsanpassad nivå på antalet timvikarier för att i den mån det är möjligt undvika merkostnader i form av övertidsarbete hos ordinarie personal.

Viss överanställning finns i grundschema med anledning tidigare

anställningar/heltidsresan. Idag finns viss vakans som inte ersätts av vikarier.

Hasselbacken har inga planeringsdagar 2024 och genomför endast för verksamheten nödvändiga utbildningar.

Under hösten kommer ett nytt schema att tas fram utifrån aktuellt verksamhetsbehov.

Daglig verksamhet

Daglig verksamhet har en budget i balans, men arbetar ändå aktivt med att hålla nere kostnaderna genom daglig vikarieplanering. Verksamheten försöker även hitta fler sätt att öka intäkterna genom att få betalt för utförda tjänster.

Individ- och familjeomsorg

Värdet för sjuktalet på IFO har stigit under kvartalet till 13.29 %. Procentsatsen blir hög med anledning av att arbetsgruppen är liten. Tre medarbetare har varit sjukskrivna, bland annat på grund en alltför hög arbetsbelastning över tid. Samtalskontakter har erbjudits hos Företagshälsovården.

Arbetsmiljöarbetet fortlöper, medarbetarna har jobbat med friskfaktorerna, friskfaktorsvernissage har gjorts med fokus på vad som fungerar. Vikten av återhämtning har varit i fokus på APT under maj och juni. Material från Sunt arbetsliv har använts. Utifrån medarbetarnas önskemål har en gemensam aktivitet genomförts.

Verksamheten kommer att börja arbeta med samverkan internt mellan grupperna på IFO. Uppstart hösten 2024 på APT.

Vid höjd bemanning i vuxengruppen i september när medarbetare kommer åter efter ledighet, kommer handläggarna att kunna arbeta mer kontinuerligt och närmare klienten vilket bidrar till effektivitet och en snabbare väg till öppna arbetsmarknaden eller egen försörjning.

Överta familjehem i egen regi från konsulentstöttad verksamhet när det bedöms lämpligt. Om inget annat alternativ finns och alla möjligheter är uttömda vid nya placeringar behöver avtalen med konsulentstöttad verksamhet förbättras och tydliggöras. Se över kostnader i familjehemsvården över lag.

Rekrytering till barngruppen bör resultera i en anställning där handläggaren har erfarenhet och är självgående, vilket leder till en effektivitet och ett stöd för övriga handläggare.

I samverkan med hemtjänsten ses arbetssätt över för att underlätta vid bedömning av hemtjänstinsatser där ett avslut kan vara aktuellt. Blankett har tagits fram som brukaren skriver under. Denna samverkansdel har inte startat upp ännu, men enligt överenskommelse påbörjas det nya arbetssättet den 1 september 2024.

Öppenvården blir fulltaliga i personalstyrka från och med den 1 augusti. Tydliga direktiv har kommit till verksamheten gällande att se över placeringar och externa tjänster. En utredning om hur arbetsresurserna ska användas på bästa sätt framöver ska genomföras. Detta kräver arbete på hemmaplan och skulle möjliggöra

förebyggande arbete inom missbruk och utökat arbete gällande föräldraskapsstöd och intensivt hemmaplansarbete. För att undvika extern öppenvård som ger extra kostnader ska myndighetsbeslut lämnas över till öppenvården och efter fördelat ärende till kurator/behandlare sker ett informationsmöte/överlämningsmöte vid oklarheter. Alla aktuella ärenden på IFO i Lekeberg ska alltid i första hand hanteras av öppenvård i egen regi. Alla externa insatser kommer att ses över och i första hand ska IFO verkställa dessa i egen regi.